

(Článok má štyri časti)

Časť 1

Veda o veciach, ktoré sa vidia, a o veciach, ktoré sa nevidia

Pod vedou bežne rozumieme získavanie poznania alebo hľadanie pravdy pomocou metód a prostriedkov, ktoré sú považované za vedecké. Za vedecké metódy a prostriedky sa považujú *pozorovanie*

,
meranie

a
pokusy

(experimenty). Tieto metódy a prostriedky sa používajú na štúdium, opis a vysvetlenie prírodných javov. V širšom ponímaní sa pod pojmom veda často rozumie aj ucelený systematizovaný súbor doterajších vedeckých poznatkov. Vysvetlenie prírodných javov je vyjadrené vedeckými teóriami. Teórie popisujú prírodné zákony a zákonitosti, kvantifikujú

vzťahy medzi príčinami a dôsledkami vo svete, ktorý nás obklopuje. Teória sa prijíma za platnú na základe toho, že jej platnosť (pravdivosť) môže byť a je opakovane a neustále preverovaná pokusom či pozorovaním. Platnosť teórií sa opakovane preskúšava. Z toho vyplýva, že predmetom vedeckého poznávania sú opakovateľné javy a deje. Ak sa objaví (vyskytne) pozorovanie, meranie alebo pokus, ktorý nie je v súlade so súčasne prijatou teóriou, teória musí byť vylepšená alebo nahradená novou

[\[i\]](#)

Existujú však aj „vedné“ disciplíny, ktoré nespĺňajú horeuvedené kritériá, pretože predmetom ich štúdia sú prírodné deje, ktoré nie sú opakovateľné. Medzi javy a deje, ktoré sú neopakovateľné, patrí napríklad vznik vesmíru, vznik života, a niektoré deje, ktoré sa odohrali v dávnej minulosti, pričom v súčasnosti sa neodohrávajú. Príkladom takýchto disciplín hľadania poznania sú „paleovedné“ disciplíny, ktoré sa venujú dejom či javom dávnej minulosti alebo otázke pôvodu. Napríklad kozmogónia je vedná disciplína, ktorá sa zaoberá vznikom vesmíru a jeho vývojom v dávnej minulosti.

Kvôli takýmto „vedným“ disciplinám sa objavujú aj nové definície vedy, ktoré sa odlišujú od horeuvedenej všeobecnej definície. Napríklad *Britská vedecká rada* (Britain's Science Council) v roku 2009 definovala

[\[ii\]](#)

vedu nasledovne: „Veda je hľadanie poznania a chápania sveta, ktoré sa riadi systematickou metodikou na základe dôkazov“. Takáto definícia si však vyžaduje presne určiť, ktoré dôkazy sú prípustné ako vedecké, a ktoré sa budú považovať za nevedecké. Nakoniec zisťujeme, že jednoznačne definovať vedu, alebo to, čo je „vedecké“ a čo je „nevedecké“, nie je až také jednoduché.

[\[iii\]](#)

Pre účely diskusie v tomto článku si definujeme vedu na základe metód, ktoré veda používa pre získanie poznania. Budeme hovoriť o dvoch druhoch (alebo dvoch kategóriách) vedy:

(1) „empirická veda“ a

(2) „paleoveda“ alebo paleovedné disciplíny.

Empirická veda je založená na pozorovaní, meraní a pokuse. Platnosť každej teórie či tvrdenia v rámci empirickej vedy sa dá kedykoľvek a opakovane overiť meraním, pozorovaním, či pokusom. Empirická veda sa zaoberá opakovateľnými javmi a dejmi. Paleovedné disciplíny sa zaoberajú javmi a dejmi, ktoré sa odohrali v dávnej minulosti. Paleovedy môžu empiricky skúmať len výsledky (dôsledky) minulých dejov a javov, nedokážu empiricky skúmať samotné javy a deje, pretože ani meranie, ani pozorovanie, ani pokus, sa nedajú vykonať v čase plynúcom dozadu (naspäť v čase). Poznanie, ktoré pochádza z paleovied, sa teda nedá overiť spôsobom, ktorý je v empirickej vede bežný, a podľa definície vedy nutný. Paleoveda sa od empirickej vedy líši metódami a prostriedkami, ktoré používa na získanie poznania.

Paleovedy majú k dispozícii nasledovné metódy a prostriedky: *extrapoláciu* súčasných javov a dejov do minulosti (dozadu v čase),
modelovanie
,
dedukciu
a
rekonštrukciu
udalostí.

Extrapolácia jednoducho znamená, že predpokladáme, že javy a deje, ktoré poznáme z prírody v súčasnosti, spolu s ich rozmermi, rýchlosťami a účinkami (napr. erózia, sedimentácia, sopečná činnosť, tektonická činnosť, zemetrasenia, záplavy, atď.) fungovali aj v celej skúmanej minulosti tak isto, ako ich poznáme dnes.

Modelovanie znamená, že si zvolíme určité počiatkové podmienky, necháme potom pôsobiť dnes známe javy a deje, a keď na konci dostaneme stav, ktorý zodpovedá súčasným podmienkam, tak sme našli jedno z možných prípustných modelových riešení skúmanej minulosti.

Dedukcia

a

rekonštrukcia

minulých udalostí je založená na logickom uvažovaní na základe vzťahov medzi príčinami a dôsledkami, ktoré poznáme zo súčasných prírodných procesov.

Metódy paleovedného výskumu by sme mohli označiť výrazom „výklad“ (interpretácia) dôsledkov dávnominulých dejov a javov. Je dôležité, aby sme si uvedomili, že všetky metódy, ktoré paleovedy majú k dispozícii, sú nevyhnutne založené aj na predpokladoch, ktoré sa nedajú empiricky overiť. Paleovedy nie je možné oslobodiť od empiricky neoveriteľných predpokladov. Z tohto dôvodu nedokážu paleovedy priniesť (empiricky) overiteľne platné pravdivé poznanie dávno minulých dejov, ani overiteľné pravdivé poznanie v otázkach pôvodu vesmíru a pôvodu života. Predpoklady, ktoré sa v paleovedách prijímajú, sa prijímajú vierou, pretože sú neoveriteľné.

Keď by sme to chceli vyjadriť rečou „dôkazov“, tak by sme povedali, že *empirická veda* pracuje

s

priamymi dôkazmi

, zatiaľ čo

paleovedy

pracujú

s *nepriamymi dôkazmi*

. Keď by sme to chceli vyjadriť ešte voľnejšie – jednoduchšie a prístupnejšie, tak by sme

povedali, že empirická veda je „veda o veciach, ktoré sa vidia“ a paleovedné disciplíny sú „veda o veciach, ktoré sa nevidia“. Žiaden vedec - výskumník, žiaden človek vo všeobecnosti, nebol svedkom toho, ako vznikol vesmír, a nebol svedkom toho, ako vznikol život. Žiaden človek tam nebol, aby vznik vesmíru či života pozoroval alebo pomeral. Neexistuje experiment, v ktorom by sa dal zrekonštruovať vznik vesmíru. Neexistuje experiment, v ktorom by sa dal zopakovať (zreprodukovať) vznik celého spektra života z neživých chemikálií.

Práve pozorovanie je tým, čo je kľúčové pre pravdivé overiteľné poznanie. To je dôvod, prečo sa Hospodin Boh pýta človeka: „*Kde si bol, keď som zakladal Zem? Oznam, akže znáš rozum.*“ (Jób 38:4). Pravda o pôvode vesmíru a života je závislá na pozorovaní „očitého svedka“. Bol to Boh, kto bol a je vierohodným svedkom pôvodu vesmíru a života. A nielen svedkom – On stvoril vesmír aj život. A zanechal nám o tom hodnoverné svedectvo vo svojom slove, v Písme.

[\[i\]](http://www.aps.org/policy/statements/99_6.cfm) Napríklad definícia vedy podľa Rady Americkej fyzikálnej spoločnosti, http://www.aps.org/policy/statements/99_6.cfm,

Pozri aj <http://www.sciencemadesimple.com/science-definition.html>, alebo <http://www.thebee.se/SCIENCE/Science.htm>

[\[ii\]](http://www.guardian.co.uk/science/blog/2009/mar/03/science-definition-council-francis-bacon) <http://www.guardian.co.uk/science/blog/2009/mar/03/science-definition-council-francis-bacon>

[\[iii\]](http://www.gly.uga.edu/railsback/1122sciencedefns.html) <http://www.gly.uga.edu/railsback/1122sciencedefns.html>

Časť 2

Evolúcia a stvorenie

V predchádzajúcej (prvej) časti sme hovorili o tom, že poznanie na základe empirickej vedy je poznaním o veciach, ktoré sa vidia. Naopak, poznanie ohľadom pôvodu vesmíru a života a ich histórie, je zo strany človeka poznaním o veciach, ktoré sa nevidia. Takéto poznanie je založené na empirickom skúmaní výsledkov minulých dejov a na ich interpretácii (výklade) na základe predpokladov, ktoré sa prijímajú vierou a sú empiricky neoveriteľné. V tejto časti budeme hovoriť o tom, že aj biblická viera prináša poznanie o veciach, ktoré sa nevidia:

„A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia“ (Židom 11:1). „

Vierou rozumieme, že sú veky (svety) ustrojené slovom Božím, áno i tomu, že nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí

“ (Židom 11:3). Biblická viera prináša poznanie, ktoré je zo strany človeka tiež empiricky neoveriteľné, avšak je absolútne pravdivé, pretože je založené na pozorovaní a svedectve neomylného a pravdivého Boha Stvoriteľa.

Máme tu dva druhy poznania o veciach, ktoré sa nevidia, ktoré sa prijímajú vierou. To prvé, pochádzajúce zo sekulárnych (svetských) paleovied, je postavené na neoveriteľných predpokladoch. To druhé, pochádzajúce z biblického zjavenia, je postavené na neomylnom slove Stvoriteľa.

V akom vzťahu sú tieto dve poznania? Dopĺňajú sa navzájom alebo sa vylučujú?
Paleovedeckou výpoveďou o pôvode a dejinách vesmíru a života je evolúcia. Biblickou výpoveďou o pôvode a dejinách vesmíru a života sú stvorenie a biblické dejiny vesmíru a života.

Evolúcia

Evolučný pohľad na vznik a vývoj vesmíru a života pozostáva z troch základných zložiek:

Kozmologická evolúcia: Od Veľkého tresku k dnešnému vesmíru

Z astronomických pozorovaní vieme, že svetlo prichádzajúce z hviezd a galaxií celého vesmíru vykazuje červený spektrálny posun. Tento červený posun sa interpretuje (vykladá) ako vzdalovanie sa hviezd a galaxií vo vesmíre v dôsledku rozpínania sa priestoru celého vesmíru. Ak to tak naozaj je, potom musel byť vesmír menší a menší, čím hlbšie do jeho minulosti by sme zašli. Inými slovami, ak súčasné rozpínanie sa vesmíru pomyselne otočíme dozadu v čase, vesmír sa bude zmršťovať. Až dokedy? Až kým sa celý vesmír (celý priestor a všetku hmotu a energiu vesmíru) nescvrkne do nepredstaviteľne maličkovej oblasti („bodu“), v ktorej sa hustota, tlak a teplota blížia k nekonečným hodnotám. Takýto stav pomyselne mal byť zhruba pred 13,7 miliardami rokov. Toto je stav a okamih, ktorý sa považuje za počiatok vesmíru. Vesmír teda údajne vznikol prudkou expanziou (rozpínaním sa) tohto počiatkového stavu, ktorá sa voľne prirovnáva k explózií, a zvykne sa nazývať „Veľký tresk“. Čo Veľký tresk zapríčinilo a v presne akom stave sa vesmír nachádzal na tomto stave „počiatku“, sa nevie, pretože tento stav počiatku je oblasť, ktorá je nedostupná fyzike a vedeckému poznávaniu vo všeobecnosti.

Vesmír teda začal ako nepredstaviteľne malý, nekonečne horúci a s nekonečne veľkou hustotou (energie). Najprv sa nepredstaviteľne prudko „nafúkol“ (roztiahol). Počas rozpínania vesmír chladol, pričom vznikli prvé elementárne častice, z ktorých vznikli jadrá ľahkých prvkov, akými sú vodík a hélium. Rozpínanie pokračovalo, pričom gravitačná príťažlivosť spôsobila vznik prvých galaxií a hviezd z ľahkých prvkov. Vo hviezdach sa vďaka teplu generovanému gravitáciou zapálili jadrové reakcie, ktoré dali vznik ťažším prvkom, ako uhlík, kyslík, atď. Tieto hviezdy vymrštili hmotu do medzihviezdneho priestoru, z ktorej sa sformovali hviezdy druhej generácie a planéty s vyšším obsahom ťažších prvkov. V našej slnečnej sústave sa pred zhruba 4,6 miliardami rokov sformovala planéta Zem, ktorá začínala najprv ako žeravá skalnatá planéta, ale neskôr sa na nej vďaka plynom zo sopečnej činnosti vytvorila aj atmosféra a vďaka zrážkam z atmosféry aj oceány [\[i\]](#). Takáto je teda evolučná predstava vzniku vesmíru.

Chemická evolúcia – Od neživých chemikálií k prvému životu

Na planéte Zem údajne vznikol život z neživej prírody a síce neriadenými, čisto prírodnými procesmi. Malo sa to udiť tak, že pradávna atmosféra Zeme bola redukovaná (neobsahovala kyslík), obsahovala vodík, dusík, metán, vodu, amoniak a kysličník uhličité a uhoľnatý. V „horúcej polievke“ sa údajne syntetizovali mastné kyseliny, puríny, cukry, aminokyseliny a pyrimidíny. Polymerizáciou ďalej vznikli lipidy, peptidy, polynukleotidy a sacharidy. Následnou polymerizáciou vznikli membrány, bielkoviny, RNA a DNA, čo viedlo potom k vzniku prvej protobunky a neskôr prvej živej bunky [\[ii\]](#).

Biologická evolúcia – Od primitívneho spoločného prapredka všetkého života po človeka

Prvá živá bunka, ako prapredok všetkého života na Zemi, sa údajne ďalej vyvíjala prostredníctvom genetických mutácií a prirodzeného výberu, pričom sa vývojovo členila na

rôzne vetvy a vetvičky evolučného vývojového „stromu života“, na konci ktorého je celá súčasná (aj vyhynutá) rastlinná a živočíšna ríša v celej svojej bohatosti a rozmanitosti vrátane človeka, ktorý sa údajne postupne vyvinul z opice.

Aká je v evolučnom pohľade budúcnosť vesmíru a budúcnosť života?

Vesmír čaká v budúcnosti tepelná smrť (prípadne „Veľké zmrštenie“ ako opak Veľkého tresku). Život jednotlivca končí smrťou. Po smrti už nič nie je. Smrť ukončí akúkoľvek podobu bytia jednotlivca. Evolučný pohľad nepozná vzkriesenie z mŕtvych, nepozná večný život, nepozná nemateriálne duchovné bytosti, akými sú stvorení anjeli a večný nestvorený Boh, nepozná zázraky, nepozná nadprirodzené počatie z Ducha. Evolučný pohľad je materialistický, pozná len hmotu, energiu a prírodné zákony. Evolučný pohľad nepozná dušu (ducha) ako nemateriálnu zložku ľudského bytia. Prísne vzaté, v evolučnom pohľade sú ľudská vôľa, city, svedomie, morálka, etika, umenie, láska, abstraktné a logické myslenie, všetky len výsledkom prírodných zákonov, počiatočných podmienok pri Veľkom tresku a miliárd rokov evolučného vývoja hmoty a energie, ktorá nemala plán, nemala pripravený účel a zmysel života pre človeka, nemala myseľ, nemala ducha a nemala schopnosť predvídať a rozhodovať sa. Práve tento aspekt evolučnej myšlienky z nej činí, podľa môjho názoru, logicky najnezmyselnejšiu myšlienku, akú kedy ľudstvo vymyslelo. Predstava, že uzavretý systém bez inteligencie samovoľne (spontánne) vytvorí inteligenciu, že systém bez vôle samovoľne vytvorí bytosti s vôľou, je logicky rozporuplná.

Stvorenie

Božie zjavenie, sprostredkované človeku ako zapísané Božie slovo (Židom 1:1), prináša nasledovnú správu o vzniku vesmíru a života: Počas stvoriteľského týždňa Boh najprv stvoril

Zem. Zem bola spočiatku bez tvaru a neobývaná. Boh ju ďalej formoval a neskôr osídlil stvorenými bytosťami. Spočiatku bola Zem jediným vesmírnym telesom. Na štvrtý deň Boh stvoril Slnko, Mesiac a hviezdy (celý zvyšok vesmíru). Rastlinná ríša bola stvorená na tretí deň. Živočíšna ríša bola stvorená v piatom a šiestom dni. Človek bol stvorený na obraz Boží v šiestom dni. Bol stvorený ako muž a žena, ako prvý ľudský manželský pár.

Písmo nás učí, že stvorenie sa udialo slovom Božím, mocou Ducha, skrze Ježiša Krista. Teda neudialo sa prírodnými procesmi a zákonmi. Udialo sa zázračne, nadprirodzene. Po stvorení prichádza pád človeka do hriechu, ktorý má hrozné následky vesmírnych rozmerov. Ako výsledok pádu do hriechu (vzbury človeka voči Bohu) prichádza smrť a Božia kľatba na celú Zem. Celé tvorstvo (stvorenstvo) je smrťou a aj kľatbou zasiahnuté a porušené. Potom v dejinách vesmíru a života nasleduje vek (éra) sveta do potopy. Je to iný vek a svet, ako ich poznáme dnes. Vo vtedajšom svete sa napríklad ľudia dožívali až takmer tisíc rokov. Takýto dlhý ľudský život dnes nepoznáme. Tento vek a svet bol ukončený Božím súdom kvôli veľmi sa rozmáhajúcemu hriechu. Súd prišiel vo forme katastrofickej celosvetovej potopy, ktorá zničila celý vtedajší svet. Zachránilo sa len osem ľudí (štyri manželské páry) a páry zvierat v Noeho korábe. Z rodokmeňov v Písme vieme, že svet do potopy trval približne 1 650 rokov.

Od tejto udalosti existuje svet a vek, v ktorom žijeme aj my, a ktorý poznáme zo skúsenosti. Životné prostredie nášho sveta bolo do veľkej miery vytvárané potopou. Do tohto sveta neskôr prichádza Boží Syn ako Syn človeka, v ľudskom tele, ale bez hriechu, aby vykonal poslanie druhého a posledného Adama (Rímskym 5; 1. Korinským 15). Z rodokmeňov vieme, že od potopy po Ježiša Krista uplynulo zhruba 2 350 rokov. Obdobie od Adama po Abraháma trvalo zhruba 2 000 rokov, a od Abraháma po Krista tiež zhruba 2 000 rokov.

Božie slovo predpovedá aj budúce dejiny vesmíru a života. Predpovedá (prorokuje) budúci súd, ktorý podobne ako kedysi súd vodou, ukončí tento vek a svet, tento raz ohňom. Po súde ohňom bude nasledovať vzkriesenie z mŕtvych (jedných do večného života a druhých k súdu a večnému zatrateniu) a „nové nebo a nová Zem“.

---

[i] Byl John: *God and Cosmos: A Christian View of Time, Space, and the Universe*, The Banner of Truth Trust, 2001.

Veľký tresk na Wikipédii: http://en.wikipedia.org/wiki/Big_Bang

[ii] Thaxton Ch.B., Bradley W., Olsen R.L.: *Tajemství vzniku života*, Návrat domů, Praha, 2003.

Časť 3

Vedecké problémy evolučného vysvetlenia

Stvorenie verzus evolúcia

V predchádzajúcej (druhej) časti sme si stručne predstavili pôvod vesmíru a života a dejiny vesmíru a života podľa Božieho zjavenia a podľa sekulárneho (svetského) paleovedeckého poznania. Mnohí ľudia sa domnievajú, že vedecké poznanie prináša poznanie pravdy aj v týchto otázkach rovnako ako poznanie pochádzajúce z Božieho slova (zjavenia). Preto sú presvedčení, že tieto dva druhy poznania nemôžu stáť proti sebe, ale naopak, dopĺňajú sa. Takýto pohľad či postoj sa odborne nazýva komplementarizmus („vzájomné dopĺňanie sa“). V nasledujúcej časti porovnáme biblickú vieru s evolučným paleovedeckým svetonázorom. Preveríme, či sa navzájom dopĺňajú a dajú sa zosúladiť (zharmonizovať), alebo či sa navzájom vylučujú. Skôr ako tak urobíme, pozrieme sa najprv, do akej miery je evolučný pohľad vedecký a či paleovedecké vysvetlenie pôvodu a dejín vesmíru a života náhodou nezápasí s obrovskými problémami a vzájomnými protirečieniami vo svojich vlastných kategóriách – na čisto vedeckej úrovni.

Vedecké problémy evolúcie

Kozmologická evolúcia

Hypotéza Veľkého tresku je postavená na troch pilieroch astronomických a astrofyzikálnych pozorovaní:

(1) červený posun v spektre svetla prichádzajúceho z hviezd a galaxií,

(2) kozmické reliktné (zbytkové, pozad'ové) mikrovlnné žiarenie a

(3) výskyt prvkov vo vesmíre.

Červený posun je interpretovaný ako rozpínanie sa vesmírneho priestoru. Reliktné žiarenie je interpretované ako dozvuky („dotlievanie“) žiarenia z fázy vývoja vesmíru, kedy sa oddelilo žiarenie od hmoty (cca 300 000 rokov po Veľkom tresku) pri ochladnutí vesmíru (vtedy vo forme plazmy) na cca 3 000 stupňov Celzia. Tieto interpretácie sú kľúčové pre hypotézu Veľkého tresku. Takzvaný „štandardný model Veľkého tresku“ je predkladaný vedeckej komunite a laickej verejnosti ako „nespochibnitelná teória“, ktorá vysvetľuje všetky pozorovania, a ako „fakt“ opisujúci vznik a vývoj vesmíru. Toto tvrdenie však nie je pravdivé. „Teória“ Veľkého tresku zostáva z pohľadu vedy naďalej len hypotézou.

Je potrebné povedať, že existujú aj iné, alternatívne, fyzikálne zmysluplné interpretácie červeného posunu a reliktného žiarenia. Preto Veľký tresk nefiguruje ako jediná hypotéza. Existuje mnoho alternatívnych kozmologických hypotéz. Tie však tiež narážajú, podobne ako hypotéza Veľkého tresku, na závažné nevyriešené problémy a – čo je oveľa závažnejšie – na rozpory (protirečenia) s astronomickými pozorovaniami.

Veľký tresk ako kozmologická hypotéza ešte stále čelí nevysvetleným problémom, akými sú napríklad „inflácia“ (krátka fáza nesmierne prudkého rozpínania v ranom štádiu vývoja vesmíru), „temná“ hmota, „temná“ energia, tvorba hviezd a galaxií, tvorba samotnej (baryonickej) hmoty, atď. Nevyriešené problémy sú dôvodom, prečo „teória“ Veľkého tresku zostáva hypotézou a nemožno ju nazvať vedeckou teóriou.

Existujú pozorovania, ktoré sú v rozpore s hypotézou Veľkého tresku. Ak sa nepodarí tieto rozpory odstrániť vylepšením hypotézy, táto hypotéza Veľkého tresku bude musieť byť nahradená úplne novou hypotézou. Medzi rozpory s astronomickými pozorovaniami patria anomálne červené posuny, či kvantovanie červeného posunu [\[i\]](#). Pre podrobnejšiu a odbornejšiu diskusiu tu načrtnutých problémov odporúčam literatúru (v angličtine): dve knihy od autora menom John Byl, Go
d and Cosmos
(Banner of Truth Trust, 2001) a
Divine Challenge: On Matter, Mind, Math and Meaning
(Banner of Truth Trust, 2004). Pre opis 30 najväznejších problémov Veľkého tresku odporúčam rovnomennú web stránku [\[ii\]](#)
v angličtine.

Mnohí vedci vystupujú ostro proti prijímaniu Veľkého tresku ako vysvetlenia pôvodu a vývoja vesmíru. Viac ako 500 vedcov podpísalo petíciu publikovanú ako otvorený list vedeckej komunite v časopise *New Scientist* [\[iii\]](#) v roku 2004.

Chemická evolúcia

Chemická evolúcia je podľa môjho názoru najslabšie a najabsurdnejšie ohnivko evolučnej hypotézy. Prvý zásadný problém spočíva v tom, že geologické poznatky poukazujú na fakt, že Zem nikdy nemala redukovanú atmosféru (atmosféru bez obsahu kyslíka). Prítomnosť kyslíka likviduje možnosť spontánnej generácie (chemickej evolúcie) života z neživých chemikálií. Aj keby sme pripustili neprítomnosť kyslíka v atmosfére, závažným faktom zostáva, že neexistujú žiadne konkrétne vedecké predstavy, empiricky overiteľné, o tom, ako sa mohli chemikálie vyvinúť na prvú živú bunku fungujúcu na báze bielkovín, RNA a DNA. Existuje len presvedčenie (prijímané vierou), že voľajako sa to hádam len muselo stať. Neprekonateľný problém však predstavujú princípy termodynamiky a spontánna generácia genetických informácií. Bielkoviny, RNA a DNA sú informačné makromolekuly, ktoré nevznikajú v prírode samovoľnou generáciou prírodnými procesmi. Pre podrobnejšiu a odbornejšiu diskusiu tejto problematiky odporúčam knihu „*Tajomstvo vzniku života*“ (Návrat domů, Praha, 2003) od autorského kolektívu vedcov z oblasti chémie, Ch.B. Thaxtona, W.L. Bradleyho a R.L. Olsena.

Biologická evolúcia

Prvý problém biologickej evolúcie je ten, že nemala na čom odštartovať, pretože k vzniku života z neživých chemikálií nedošlo, čo sme rozoberali v predchádzajúcom odseku. Biologická evolúcia sa zvykne znázorňovať pomocou stromu života, kde kmeň predstavuje pôvodného predka a na konci vetiev sú existujúce (aj dnes už vyhynuté) živočíšne a rastlinné druhy. Problém však je v tom, že evolučný strom života existuje len v knihách a myšliach evolucionistov. Evolučný strom života sa nenachádza vo fosílnom zázname. Namiesto toho, aby sa v čase smerom dozadu fosílny záznam zužoval k jednému predkovi, vo vrstve epochy kambria sa nachádza takzvaná „kambriická explózia“ [\[iv\]](#), veľké množstvo rozmanitých druhov už dobre vyvinutých zložitých organizmov, ktorým v prekambriu chýbajú akékoľvek predchádzajúce vývinové evolučné formy

[\[v\]](#)

. Medzi prekambriom a kambriom je obrovitánsky „evolučný skok“. Vo fosílnom zázname sa namiesto „stromu života“ nachádza „živý plot“ alebo „trávnik“.

Ak by evolúcia skutočne v minulosti na zemi prebehla, potom by na každý jeden pár predok–potomok (v zmysle evolučného vývoja druhov) muselo vo fosílnom zázname existovať nemalé množstvo prechodových článkov reprezentujúcich pozvoľné postupné premeny od predka (predchádzajúci druh) ku potomkovi (nový druh). Takéto množstvo prechodových článkov vo fosílnom zázname chýba. Dokonca chýbajú prechodové články ako také. Existuje však ešte väčší problém. Neexistuje žiadny solídne sformulovaný mechanizmus, ako by sa biologická evolúcia od druhu k druhu mala udiať na úrovni genetiky, biochémie a molekulárnej biológie. Dnes už vedci vedia, že mutácie to nespraví [\[vi\]](#), a že prirodzený výber si vyberá len z toho, čo už (geneticky) existuje. Prirodzený výber je zodpovedný len za variácie („speciáciu“) v rámci druhu. Evolučný vývoj, ktorý má priniesť nové telesné formy (nové údy či orgány s novými funkciami), ktoré navyš musia byť plne funkčné a plne integrované s už existujúcimi sústavami živého organizmu, si vyžaduje obrovskú plejádu genetických mutácií, ktoré by sa vyskytli naraz (simultánne) a navyš by sa „trafili“ do „plánu“ pre novú telesnú formu. Genetické mutácie sú pomerne zriedkavé, nevyskytujú sa simultánne vo veľkom počte. Navyš naprostá väčšina z nich je neutrálna alebo škodlivá. Len niektoré sú prospešné

[\[vii\]](#)

. Tieto prospešné mutácie sú nepoužiteľné pre evolučný vývoj nových telesných foriem. Argumentácia evolucionistov pomocou príkladu, kedy vďaka mutácii baktéria získava rezistivitu voči antibiotikám, je pre potreby evolučného vývoja nových telesných foriem naprosto nepoužiteľná. Evoluční biológovia dnes už otvorene hovoria o tom – žiaľ iba v úzkych odborných kruhoch, nie verejne – že v súčasnosti neexistuje žiadne schodné vysvetlenie pre existenciu mechanizmu, ktorý by mohol poháňať evolúciu nových telesných foriem.

vi

Jednoducho povedané, vedci nevedia, ako by mohli evolučne (vývojom, pozvoľnou premenou) vzniknúť nové druhy organizmov s novými telesnými formami, s novými orgánmi a novými telesnými funkciami. Neexistujú prírodné mechanizmy, ktoré by napísali celé veľké bloky nových genetických informácií potrebných pre vývoj nových telesných foriem a funkcií, A to ešte nehovoríme o probléme v súvislosti s vývojovými cestami embryonálneho vývoja jedinca. V súčasnosti aj poprední vedci zaoberajúci sa evolúciou nových telesných foriem vyjadrujú na vedeckých podujatiach svoj veľký skepticizmus^{vi}. Dôvodom skepticizmu je chýbajúci mechanizmus, ktorý by biologickú evolúciu mohol aspoň hypoteticky poháňať.

[i] Halton Arp: *Seeing Red*, Aperion, 1998

[ii] <http://metaresearch.org/cosmology/BB-top-30.asp>

[iii] cosmologystatement.org

[iv] Wells Jonathan: *Ikony evoluce*, Návrat domů, Praha, 2005, kapitola 3

[v] *Darwin's Dilemma: The Mystery of the Cambrian Fossil Record*, DVD, Illustra Media, 2009
(<http://www.illustramedia.com/ddinfo.htm>)

[vi] Mueller G.B., Newman S.A. (eds.): *Origination of Organismal Form: Beyond the Gene in Developmental and Evolutionary Biology*, MIT Press, 2003

[vii] Hodge Bodie: „Are Mutations part of the Engine of Evolution?“, Ham Ken (ed.): *The New Answers Book 2*, kapitola 2

Časť 4

Nezlučiteľnosť biblickej viery a evolučného vysvetlenia

Biblické problémy evolúcie

V predchádzajúcej (tretej) časti sme hovorili o tom, že aj z čisto vedeckého hľadiska evolúcia čelí takým neprekonateľným a nevysvetleným problémom a rozporom, že nie je možné prijímať ju ako vedeckú teóriu, ktorá by prinášala overené pravdivé poznanie o pôvode a dejinách vesmíru a o pôvode a dejinách života. To samé o sebe je dostatočným dôvodom k tomu, aby sme sa nepokúšali evolúciu spájať (harmonizovať) s biblickým zjavením. Porovnajme teraz evolúciu s biblickou vierou v otázke pôvodu a dejín vesmíru a života na zemi.

Medzi ľuďmi často existuje predstava, že jediný skutočný spor medzi evolučným a biblickým pohľadom je otázka veku – milióny a miliardy rokov verzus niekoľko tisícročí. Nateraz odložme otázku veku bokom a pozrime sa na poradie udalostí v obidvoch pohľadoch na pôvod a dejiny

vesmíru a života.

V biblickom pohľade je Zem stvorená skôr ako zvyšok vesmíru. V evolučnom pohľade Zem prichádza na scénu až po 9 miliardách rokov od vzniku vesmíru. V biblickom pohľade je svetlo stvorené skôr ako nosiče svetla (Slnko, Mesiac, hviezdy, galaxie). V Božom slove vidíme aj Boha ako zdroj svetla. Evolučný pohľad, ani fyzika, nepozná svetlo bez zdroja svetla. Pri stvorení more vzniká skôr ako súš, v evolúcii naopak. Pri stvorení vzniká more skôr ako atmosféra, v evolúcii je to naopak. Pri stvorení rastliny sú skôr ako morská fauna, v evolúcii naopak. Pri stvorení pôvod rastlín predchádza pôvod Slnka. V evolúcii rastliny na Zemi prichádzajú na scénu až stovky miliónov rokov po sformovaní sa Slnka. Pri stvorení stromy sú skôr ako zvieratá, v evolúcii naopak. Pri stvorení vtáci sú skôr ako plazy a dinosaury.

V evolúcii sa vtáci údajne vyvinuli z plazov (z dinosaurov). Pri stvorení veľryby sú prv než fauna súše. V evolúcii veľryby pochádzajú z cicavcov, ktoré sa zo súše vrátili žiť späť do mora. Pri stvorení delfín je skôr ako dinosaur, v evolúcii naopak. Pri stvorení netopiere sú prv než fauna súše, v evolúcii naopak. V biblickom pohľade človek je stvorený ako prvý ľudský pár. Evolúcia nepozná prvý ľudský pár, pozná len postupnú pozvoľnú premenu od opice (opočloveka) ku človeku. V biblickom pohľade smrť neexistuje až do pádu človeka do hriechu. Teda najprv je človek a až potom prichádza na scénu smrť. V evolučnom pohľade smrť existuje spolu (ruka v ruke) s existenciou života (od počiatku údajného evolučného vývoja života), ba dokonca je hnacím motorom evolučného vývoja skrze boj o prežitie a tlak meniaceho sa prírodného prostredia.

V otázke prvého človeka a pôvodu smrti sa dostávame k tým najkľúčovejším otázkam porovnania evolučného a biblického pohľadu a možnosti zosúladenia evolúcie s biblickou

vierou. Otázka prvého a posledného (druhého) Adama, a otázka pôvodu a odstránenia smrti, tvoria jadro a základ evanjelia. Pád človeka do hriechu priviedol smrť do tvorstva a kliatbu na Zem. Dôsledky konania prvého Adama majú dopad na celú ľudskú rasu všetkých pokolení a premietajú sa aj do tvorstva (zabíjanie, mäsožravosť, atď.).

Evanjelium je dobrá správa o tom, že prišiel druhý (posledný) Adam, ktorý odčinil (a viac než odčinil) to, čo prvý Adam pokazil, a ktorého dielo (dielo vykúpenia a zmierenia) bude mať dopad na mnohých – na všetkých, ktorí sú vierou s ním spojení (Rímskym 5; 1. Korinským 15). Evolučný pohľad nepozná prvého ani posledného Adama. Evolučný pohľad nepozná pôvod ani odstránenie smrti – smrť je podľa neho večne prítomná. V evolučnom vývoji neexistuje vzkriesenie z mŕtvych, neexistuje večný život, neexistuje nové nebo a nová Zem (nový „svet“ či „vesmír“). V evolučnom vývojovom scenári vesmír končí tepelnou smrťou alebo „Veľkým zmrštením sa“ („Big Crunch“) a človek ako jedinec smrťou úplne zaniká, jeho existencia ďalej nepokračuje v žiadnej forme.

Z toho jasne vidíme, že evolúcia je s biblickou vierou absolútne nezlučiteľná. Akýkoľvek pokus o zosúladenie evolúcie s biblickou vierou ničí evanjelium a vedie k postupnému opúšťaniu biblickej viery.

Záver

Keď hovoríme o vedeckom poznaní, musíme rozlišovať medzi empirickou vedou a paleovedami, ktoré sa kvalitatívne veľmi líšia v schopnosti sprostredkovať pravdivé a overiteľné poznanie skutočnosti. Voľne povedané, empirická veda pracuje s priamymi overiteľnými dôkazmi, zatiaľ čo paleovedy, zaoberajúce sa pôvodom a dávnymi dejmi, pracujú len s nepriamymi dôkazmi a úsudkom (domnienkami). Navyše sú odkázané pracovať s empiricky neoveriteľnými predpokladmi, ktoré sa prijímajú vierou.

Evolúcia je dnes predkladaná širokej verejnosti ako overená vedecká teória, dokonca ako fakt. Nie je to však tak! Je to hypotéza, ktorá zápasí s veľmi závažnými medzermi a rozpormi. Vo veľkej miere je prijímaná samotnou vierou. Z tohto dôvodu sa kvalifikuje skôr ako náboženstvo. Evolučný pohľad na pôvod a dejiny vesmíru a života nie je možné zosúladiť s biblickou vierou. Sú v ostrom vzájomnom rozpore.

Pravdivé poznanie o pôvode vesmíru a života a o ich dejinách prijímame od verného svedka, ktorý bol pri vzniku vesmíru a života, pretože On sám, večný a jediný, nestvorený Boh je ich pôvodcom. On je aj zdrojom večného spasenia, ktoré pripravil, zrealizoval, zjavil nám o ňom pravdu a pozval nás prijať tento veľký dar vierou.

Evanjelium je mocou Božou na spasenie každému, kto verí (Rímskym 1:16). Súčasťou tejto viery je aj viera v prvého a posledného Adama. Adam nám všetkým privodil smrť, vládu hriechu a večné zahynutie ako Božiu odplatu za hriech. Kristus prišiel na Zem ako druhý a posledný Adam, aby nás zachránil od smrti, moci hriechu a od večného zahynutia. Kto verí v Ježiša Krista, má večný život, nepríde na súd, ale prešiel zo smrti do života, lebo sa narodil z Boha.